Çocuk Yolcunun Maluliyet Raporu

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 4. Hukuk Dairesi	03.12.2025	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/9977	2025/16146	TBK 52, TBK 54, ZMSS Genel Şartları A.2

ÖZET

20.02.2019 sonrası kazalarda çocuğun maluliyeti de Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmeliğe göre belirlenir; ÇÖZGER oran vermez. Alkollü sürücünün aracına binen yolcu yönünden TBK 52 uyarınca %20 müterafik kusur indirimi resen yapılır.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/cocuk-yolcunun-maluliyet-raporu-yonetmelik-2025-16146/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

4. Hukuk Dairesi 2025/9977 E. , 2025/16146 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Ticaret Mahkemesi

SAYISI : 2023/742 - 2023/748

SAYISI : 2023/İHK-52871

SAYISI : K-2023/341611

İtiraz Hakem Heyeti kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I.DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davacının yolcu konumunda bulunduğu ve davalı tarafından Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (ZMSS) Poliçesi ile sigortalı olan aracın 27.10.2020 tarihinde karıştığı çift taraflı trafik kazası sonucu davacının yaralandığını belirterek fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydı ile toplam 1.000,00 TL sürekli ve geçici iş

göremezlik tazminatının kaza tarihinden itibaren işleyecek faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiş; 15.09.2023 tarihli talep arttırım dilekçesi ile sürekli iş göremezlik tazminatı yönünden talebini 410.000,00 TL'ye yükseltmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesi sunmamıştır.

III. UYUŞMAZLIK HAKEM HEYETİ KARARI

Uyuşmazlık Hakem Heyetinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davanın kısmen kabulüne 410.000,00 TL sürekli iş göremezlik tazminatının temerrüt tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle davalıdan tahsiline, geçici iş göremezlik tazminatının ise reddine karar verilmiştir.

IV. İTİRAZ

Uyuşmazlık Hakem Heyetinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekilinin itiraz başvurusunda bulunması üzerine; İtiraz Hakem Heyetinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile vekalet ücretine ilişkin itirazın kabulü ile 17.900,00 TL olarak düzeltilmesine, diğer itirazların ise reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili temyiz dilekçesinde; kusur oranlarının hatalı belirlendiğini, davacının alkollü sürücünün aracına bindiğini ve nedenle de tazminat tutarından müterafık kusur indirimi yapılması gerektiğini, davacının araçta hatır için taşındığını bu nedenle de hatır indirimi yapılması gerektiğini, hükme esas alınan maluliyet raporunun hatalı olduğunu, tazminat hesaplamasında %1,8 teknik faiz kullanılması gerektiğini, davacı lehine hükmedilen vekalet ücretinin hatalı olduğunu ve temerrüte düşmediklerini belirterek kararın bozulmasını talep etmiştir.
B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, davacının yolcu konumunda olduğu ve davalı tarafından Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (ZMSS) Poliçesi ile sigortalı olan aracın karıştığı çift taraflı trafik kazası sonucu yaralanan davacının tazminat talebine ilişkindir.

1.Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2.Davalı vekilinin diğer temyiz itirazları yönünden;

a. Haksız fiil sonucu çalışma gücü kaybının olduğu iddiası ve buna yönelik bir talebin bulunması halinde, zararın kapsamı, maluliyetin varlığı ve oranının doğru biçimde belirlenmesi gereklidir. Bu belirlemenin ise, haksız fiilin gerçekleştiği tarihte yürürlükte olan yönetmelik hükümleri dikkate alınarak yapılması gerekmektedir.

Somut olayda; kaza neticesinde davacının maruz kaldığı yaralanmaya ilişkin olarak ... Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı tarafından düzenlenen 12.08.2022 tarihli raporda, davacının kaza nedeniyle oluşan maluliyetinin Özürlülük Ölçütü Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik ve ekinde yer alan cetvellere göre % 7 olduğu rapor edilmiştir. Hakem Heyetince işbu raporda belirlenen maluliyet oranına göre yapılan hesaba itibar edilerek karar verilmiştir.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şarları A.2 maddesinin (i) fıkrasında "Kurul Raporu: Usulüne uygun olarak tanzim edilen, 20.02.2019 tarihli ve 30692 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik ve Çocuklar İçin Özel Gereksinim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmeliğe göre düzenlenen, sakatlık oranını, geçici iş göremezlik süresini ve bakıcı ihtiyacını gösterir kurul raporunu ifade eder" hükmü yer almakta ise de Çocuklar İçin Özel Gereksinim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik incelendiğinde Yönetmeliğin amacının terör, kaza ve yaralanmaya bağlı olarak çocuklar ile ilgili özel gereksinim alanlarının belirlenmesine yönelik raporun hazırlanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek olduğu anlaşılmaktadır. Yönetmeliğin 4. maddesinin (n) fıkrasında ise "Özel Gereksinim"in çocuğun toplumsal yaşama eşit katılabilmesi için bedensel ya da gelişimsel işlev kısıtlılığı olmayan bireylerden farklı sağlık, eğitim, rehabilitasyon, cihaz, ortez, protez, çevresel düzenlemeler ve diğer sosyal ve ekonomik haklara ve hizmetlere gereksiniminin olmasını ifade ettiği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 8. maddesinin (f) fıkrasında açıkça raporda engel oranının yazılmayacağının ifade edilmesi ile EK 2 ve EK.3 de bulunan Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu (ÇÖZGER) Mevzuatla Uyum Arandığında Kullanılacak Tablo incelendiğinde engel oranı olarak %20 nin altındaki oranların gösterilmediği, Yönetmeliğin amacının engellilik oranları arasında çocukların özel gereksiniminin olup olmadığı ile ilgili olduğu, oysa TBK 54. maddesi gereği kişinin bedensel zararının belirlenmesi için "Çalışma gücünün azalmasından ya da yitirilmesinden doğan kayıplar" ile sürekli iş gücü kaybı oranının belirlenerek buna bağlı olarak bedensel zararların tespit edilmesi gerektiği, çocukların trafik kazası sonucu sürekli sakatlık oranlarının tespitinde Çocuklar İçin Özel Gereksinim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmeliğin uygulanma imkanın olmadığı ve Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik ve eklerinin uygulanması gerektiği anlaşılmaktadır.

Her ne kadar dosya içindeki bilirkişi raporunda, Çocuklar İçin Özel Gereksinim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmeliğin 14. maddesinde Özürlülük Ölçütü Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğe atıf yaptığı gerekçesi ile çocuğun sürekli iş göremezlik oranının Özürlülük Ölçütü Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğe göre belirlendiği belirtilmiş ise de bu yönetmelik Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmeliğin 18. maddesi ile 20.02.2019 tarihinde yürürlükten kaldırıldığı için bu tarihten sonraki kazalarda bu Yönetmeliğin uygulanma imkanı kalmamıştır. Bu nedenle Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik ve eklerine göre maluliyet oranının belirlenerek karar verilmesi gerekirken yanlış yönetmelik esas alınarak hazırlanan rapora göre hüküm kurulması doğru olmamıştır.

Açıklanan hukuki ve maddi olgular karşısında; davacının yeniden muayenesi de yapılarak kaza nedeniyle maluliyeti oluşup oluşmadığı ve varsa maluliyet oranının, Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri ile eklerine göre belirlenmesi için, en yakın üniversite hastanesinin adli tıp anabilim dalı başkanlığından rapor alınıp oluşacak sonuca göre (maluliyet oranı bakımından davalı lehine oluşan usuli kazanılmış haklar dikkate alınarak) karar verilmesi gerekirken, eksik incelemeyle karar verilmesi bozmayı gerektirmiştir.

b. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK) 52. maddesi uyarınca zarar gören, zararı doğuran fiile razı olmuş veya zararın doğmasında ya da artmasında etkili olmuş yahut tazminat yükümlüsünün durumunu ağırlaştırmış (müterafik kusur hâli söz konusu) ise hâkim, tazminatı indirebilir veya tamamen kaldırabilir. Müterafik kusura ilişkin savunma bir def'i olmadığından bu yönde bir savunma olmasa da resen dikkate alınması gerekir.

Somut olayda; davalıya sigortalı araçta yolcu konumunda bulunan davacının trafik kazası sonucu yaralandığı ve davalıya sigortalı araç sürücüsünün alkollü olduğu kaza tespit tutanağı ile sabittir. Buna göre; davacının, alkollü olan ve davalıya sigortalı araç sürücüsünün kullandığı araca binerek zararın artmasında katkısının bulunduğu gözetilerek TBK'nın 52 nci maddesi gereğince Dairemizin yerleşik uygulamasına göre %20 oranında müterafik kusur indirimi yapılmak suretiyle davalının sorumlu olduğu tazminat miktarının belirlenmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi doğru görülmemiştir.

VI. KARAR

1. Yukarıda (1) numaralı bentte açıklanan nedenlerle davalı vekilinin diğer temyiz itirazlarının REDDİNE,

2. Yukarıda (2-a) ve (2-b) numaralı bentlerde açıklanan nedenlerle davalı vekilinin temyiz itirazının kabulü ile temyiz olunan İtiraz Hakem Heyeti kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz harcının istek hâlinde davalıya iadesine,

Dosyanın mahkemeye gönderilmesine,

03.12.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.